

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

М.С.Панов

Україна, м. Запоріжжя, Класичний приватний університет

Актуальність дослідження правової культури особистості зумовлена принципово важливими обставинами. Так, в умовах демократизації суспільства, прийняття нових законодавчих актів мають місце значні зміни в громадській правосвідомості, це впливає на те, що вагомого значення набуває погляд на правову культуру як характеристики соціально-правового суспільства. У зв'язку зі зростанням кількості правопорушень серед дітей та підлітків актуалізується необхідність профілактичної і виховної функції фахівців психологічних служб закладів освіти з формування правової культури особистості дитини. Відомо, що стан правової свідомості і правової культури сучасного українця не відповідає європейським стандартам, що спричиняє помилкове відношення до правових цінностей, відсутність навичок користування нормами права. Внаслідок чого з'являється асоціальної поведінки та правопорушення в дитячому та молодіжному середовищі.

Вирішення питань правового виховання неповнолітніх, розв'язання задач з розвитку правової культури особистості досліджувались В. Дубровським, Г. Давидовим, В. Оржеховською, М. Подберезським, Н. Ткачовою, М. Фіцулою. А. Герд, С. Шацький, В. Сорока-Росинський, В. Кашенко, В. Короленко, С. Васильченко, А. Макаренко вивчали особливості виховання і перевиховання неповнолітніх правопорушників. Г. Волков, Н. Гришаков, П. Люблінський, М. Скрипник, М. Чельцов-Бебутов, розглядали питання кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Психологічне обґрунтування проблеми висвітлено в роботах І. Беха, Г. Костюка, І. Кона, С. Максименка, О. Чебикіна, Т. Флоренської та інших.

Вітчизняні педагоги й психологи робили акцент на проблемах виховання правосвідомості, гуманістичної високоморальної поведінки особистості, превентивному вихованні дітей, підлітків та молоді.

Віддаючи належне науковим дослідженням сучасних українських та зарубіжних вчених з питань правової культури, слід зазначити, що у більшості з них правова культура розглядалася як окремий феномен. Тому необхідно визначити основні умови формування правової культури сучасних дітей та підлітків.

Сучасний стан правової культури неповнолітніх з особливими потребами потребує розв'язання питань, які залишилися поза увагою дослідників:

- сутність правової культури як компонента загальної культури підлітків з вадами зору;
- особливості й специфіка формування правової культури підлітків з вадами зору в умовах спеціалізованих освітніх закладів;
- психологічні умови формування в підлітків з вадами зору правової культури.

У спеціалізованих освітніх закладах процес формування правової культури дітей з особливими потребами має свою специфіку, оскільки навчально-виховні системи зазначених закладів освіти орієнтовані на адаптацію й соціалізацію особистості учнів з особливими потребами. Аналіз змісту навчально-виховного процесу та соціокультурного середовища підлітків спеціалізованих освітніх закладів дозволяє встановити необхідність формування та розвитку правової культури осіб з особливими потребами.